

Latvijas ekonomikas izrāviens, nevalstisko organizāciju loma tajā

Pēteris Strautiņš
DNB banka

2012.gada 14.maijs

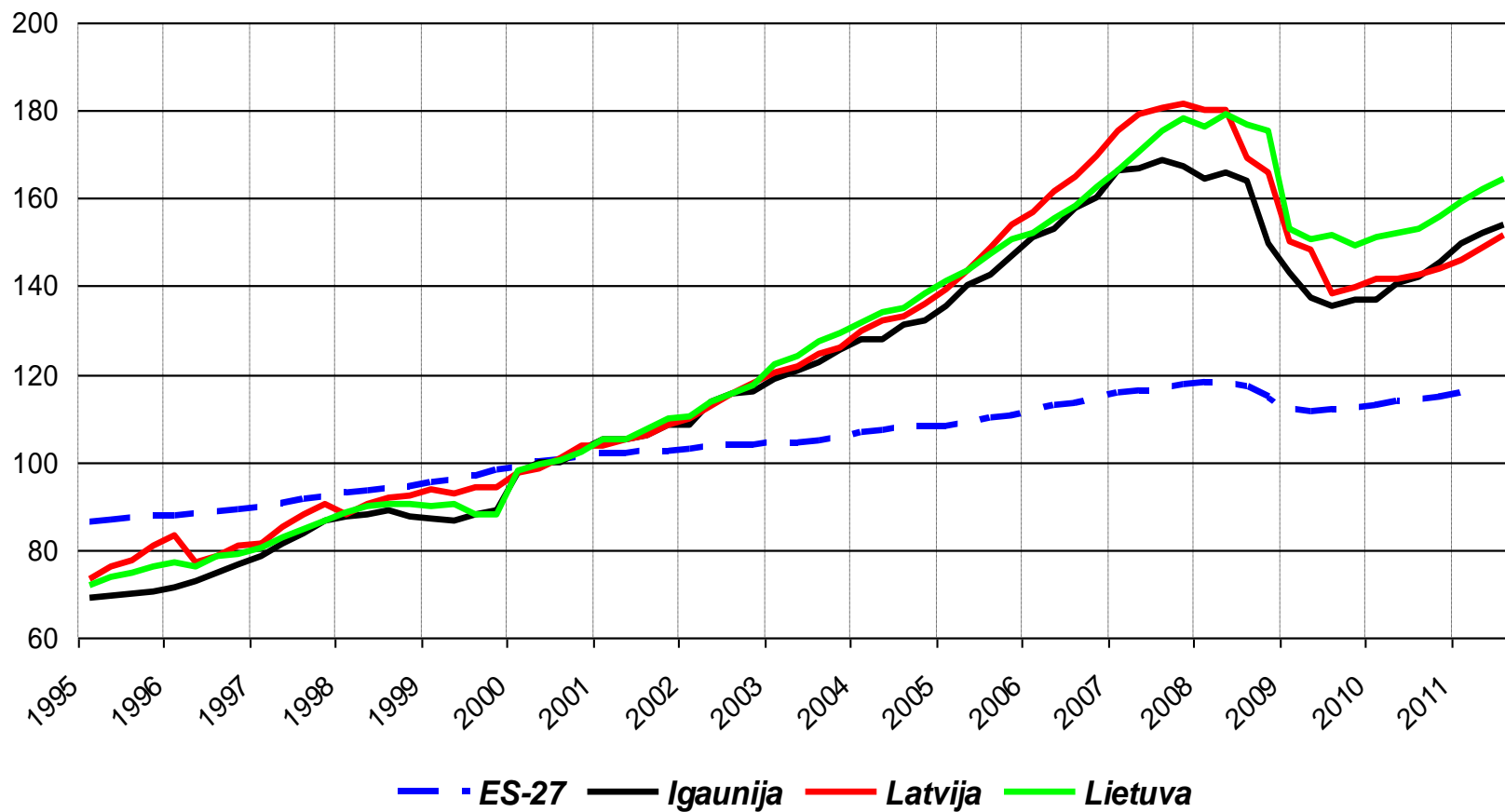
The logo for DNB bank, consisting of the letters 'DNB' in a teal, sans-serif font. A vertical teal line runs through the center of the 'N', extending from the top of the 'D' to the bottom of the 'B'.

Kas ir ekonomikas izrāviens?

Es teiktu, ka šis grafiks “kvalificējas”.

Tātad ir runa nevis par izrāviena radīšanu, bet uzturēšanu

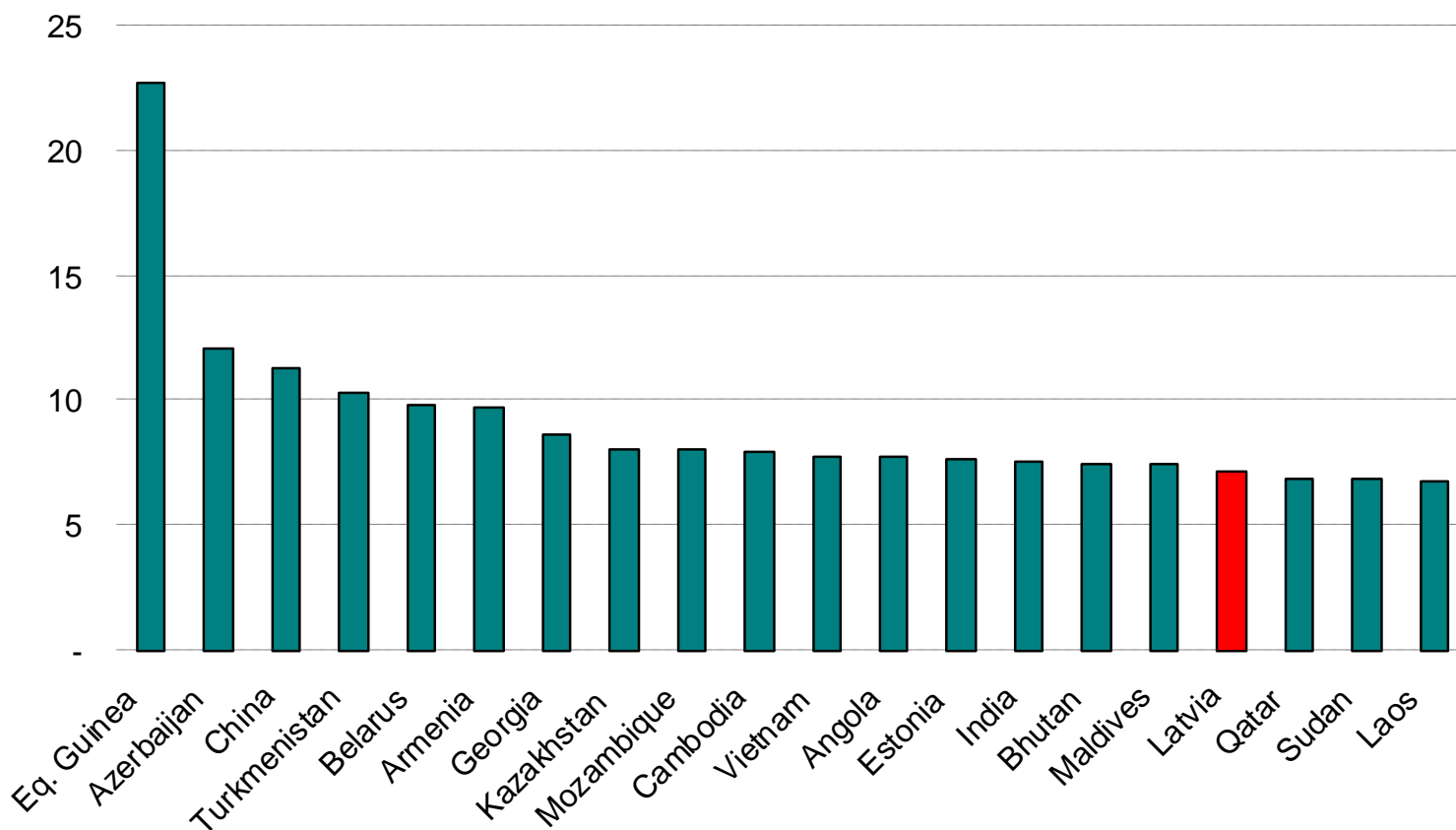
*IKP DINAMIKA BALTIJAS VALSTĪS UN ES (PA
CETURKŠNIEM, SEZONĀLI IZLĪDZINĀTI), 2000=100*

Avots: Eurostat

Paskatoties pasaules kontekstā, arī nav slikti

20 VALSTIS AR STRAUJĀKO IKP PIEAUGUMU UZ 1 IEDZĪVOTĀJU PĒC
PIRKTSPĒJAS PARITĀTES, 1995-2011

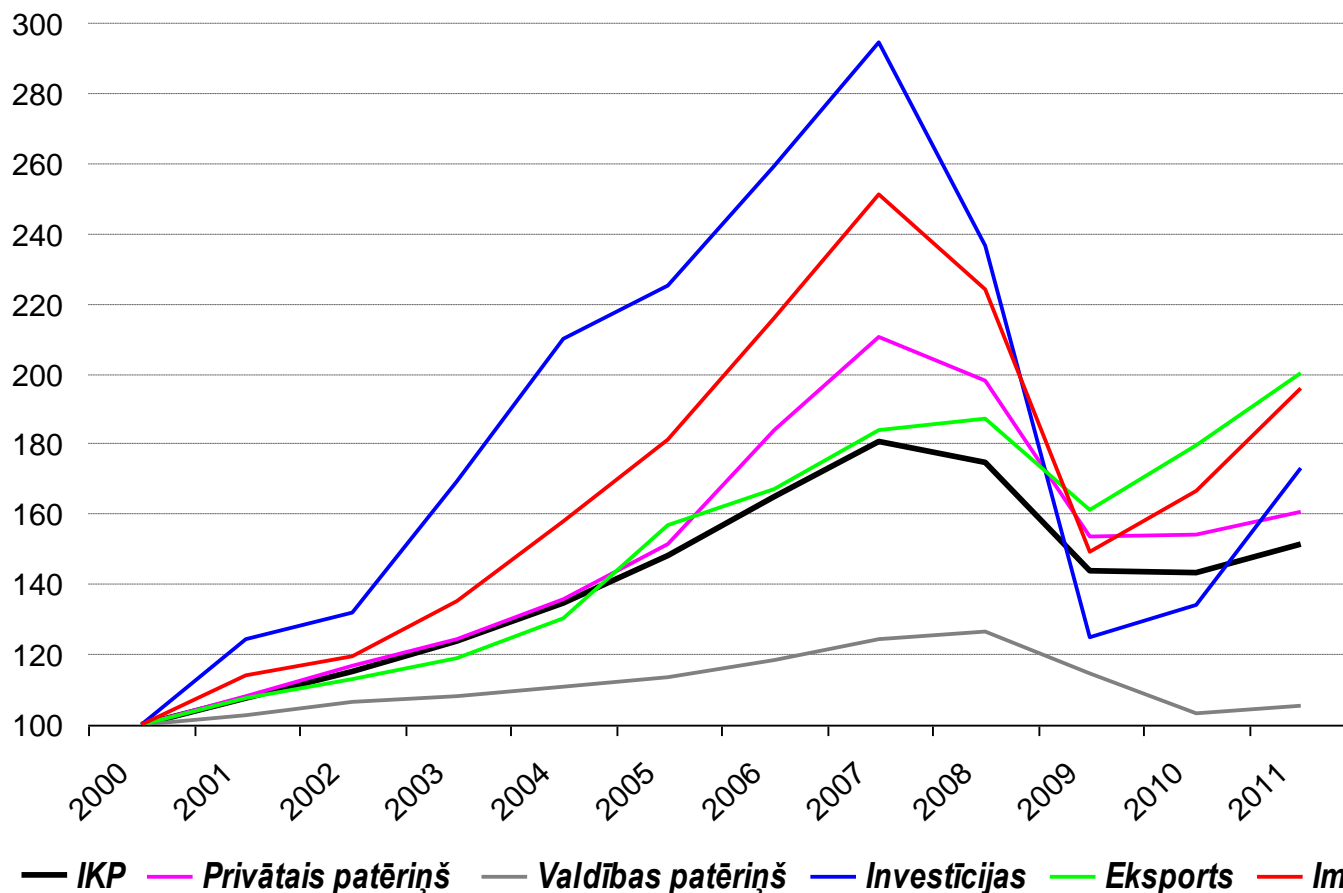

Dati: SVF

Ir notikuši lieli pārspīlējumi, bet gudrība aug

Eksports jau ir pārsniedzis iepriekšējo virsotni, patēriņš vēl ir samērā tuvu zemākajam punktam, investīcijas ir daudz mazākas, taču efektīvākas

IKP NO IZLIETOJUMA PUSES, 2000=100

Avots: CSP

Taču tas nenozīmē, ka var atslābināties

- Esam strauji kāpuši, taču arī esam salīdzinoši nabadzīga valsts bagātā kontinentā un tāpēc turpinām zaudēt cilvēkus, šis process draud sasniegt kritisko masu
- Kopš neatkarības atgūšanas politikas kvalitāte ir bijusi milzīga problēma, ar labāku pārvaldību mēs būtu varējuši sasniegt vēl daudz vairāk
- Attīstība, par spīti politikai, notikusi tāpēc, ka:
  - Sabrūkot PSRS, Latvija bija zeme ar daudzējādā ziņā bagātas valsts līmenim atbilstošiem ražošanas aktīviem, bet Āfrikas līmeņa algām, fantastiskā kvalitātes un cenas attiecība nevarēja neradīt strauju izaugsmi.
  - Ir noticis milzīgs personiskās brīvības pieaugums, ko politiskās gribas vakuums neveicināja, bet arī īpaši netraucēja, cilvēkiem pavērās milzīgas iespējas eksperimentēt ar dzīves un biznesa modeļiem, izmantot pasaules pieredzi.

Nevalstisko organizāciju loma

- Brīvības cena ir mūžīga modrība, bet lai sekmīgi augtu ekonomika, nepārtraukti ir jācīnās ar *rent-seeking* jeb krējuma nosmelšanas centieniem, izmantojot valsts varu.
- Ekonomikas izaugsme dziļākajā būtībā ir sabiedrības gudrības pieauguma atspoguļojums – par to, kā kaut ko izgatavot, pārdot, kādas ir cilvēku vajadzības, kā varam efektīvāk organizēt dzīvi, valsts institūcijas.
- Turklāt attīstīta NVO kustība noteikti uzlabo cilvēku dzīves kvalitāti pie viena un tā paša labklājības līmeņa un tam būs atgriezeniska pozitīva saite attiecībā uz ekonomiku, jo cilvēki labprātāk paliks šeit dzīvot un strādāt, kas savukārt pozitīvi ietekmēs potenciālo IKP.
- **Ekonomikas izaugsme sākas cilvēku galvās.**

Paldies!

DNB